

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SPRÁVA

**o výsledku kontroly uplatňovania práv mesta ako vlastníka obchodnej spoločnosti
a kontroly hospodárenia obchodnej spoločnosti, v ktorej má mesto vlastnícky podiel**

Predkladá

Ján Jasovský
Predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

1. Správu o výsledku kontroly
v Meste Žilina
2. Opatrenia prijaté na odstránenie
kontrolou zistených nedostatkov

S P R Á V A
o výsledku kontroly uplatňovania práv Mesta Žilina ako vlastníka obchodnej spoločnosti ŽILINA REAL, s.r.o.

Úvodná časť správy

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2008 v Meste Žilina a v obchodnej spoločnosti ŽILINA REAL, s.r.o.

Účelom kontrolnej akcie bolo zistiť reálny stav uplatňovania práv mesta ako vlastníka obchodnej spoločnosti, stav správy a ochrany majetku, ktorý bol do obchodnej spoločnosti vložený alebo daný obchodnej spoločnosti do správy. Preveriť hospodárenie s týmto majetkom podľa zákona o majetku obcí a zákona o obecnom zriadení. Vykonať kontrolu hospodárenia obchodnej spoločnosti.

Predmetom kontrolnej akcie bolo zhodnotenie vzťahov mesta a obchodnej spoločnosti, uplatňovanie práv mesta ako vlastníka obchodnej spoločnosti ako aj zhodnotenie úrovne správy a ochrany majetku.

Kontrola bola vykonaná v čase od 18.02.2008 do 07.03.2008 v Meste Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina, za obdobie roku 2006.

Hlavná časť správy

1. Vzťahy mesta a obchodnej spoločnosti (ŽILINA REAL, s.r.o.)

1.1 Účel založenia obchodnej spoločnosti mestom, schválenie jej založenia a majetkovej účasti prostredníctvom mestského zastupiteľstva, deň založenia a deň vzniku obchodnej spoločnosti, hlavný predmet činnosti, základné imanie, splatenie majetkovej účasti, účasť zástupcu mesta v štatutárnych a kontrolných orgánoch obchodnej spoločnosti

Účelom založenia OS bola realizácia investícií Projektu regionálneho rozvoja, predovšetkým sprostredkovanie realizácie Školiaceho zariadenia v Gbeľanoch pre investora v automobilovom priemysle (ďalej len „investor“), jeho prevádzkovanie, ako aj ďalších záväzkov voči investorovi – policajnej a požiarnej stanice a zdravotníckeho zariadenia.

Dôvodom realizácie školiaceho zariadenia prostredníctvom obchodnej spoločnosti bola skutočnosť, že OS ako zdaniteľná osoba bola platcom DPH a mohla si nárokovať jej odpočítanie, pričom mesto ako nezdaniteľná osoba túto možnosť nemalo.

OS bola založená dňa 02.08.2005, kedy bola podpísaná zakladateľská listina. OS vznikla zapísaním do Obchodného registra dňa 11.08.2005. Založenie OS bolo schválené mestským zastupiteľstvom.

Kontrolou bolo zistené, že obchodná spoločnosť ŽILINA REAL, s.r.o. (ďalej len „OS“) bola spoločnosťou so 100% majetkovou účasťou Mesta Žilina (ďalej len „mesto“). Predmetom podnikania spoločnosti boli hlavne:

- sprostredkovateľská činnosť,
- sprostredkovanie nákupu, predaja a prenájmu nehnuteľností (realitná činnosť),

- prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov s poskytovaním aj iných ako základných služieb spojených s prenájomom a podobne.

Základné imanie OS v čase založenia bolo tvorené peňažným vkladom mesta ako jediného spoločníka vo výške 200 tis. Sk. Orgánmi OS boli konateľ a valné zhromaždenie. Dozorná rada v zmysle zakladateľskej listiny nebola konštituovaná.

V priebehu kontrolovaného obdobia bolo základné imanie OS navýšené o pozemky o výmere 87 447 m² v hodnote 113 390 tis. Sk. Celková výška základného imania po jeho zvýšení bola 113 590 tis. Sk.

Kontrolou predložených dokladov nebol pri schvaľovaní založenia spoločnosti, majetkovej účasti mesta a zvyšovaní základného imania mestským zastupiteľstvom zistený nesúlad medzi stavom skutočným a stavom požadovaným.

Kontrolou bolo zistené, že mesto nemalo k dispozícii doklady majetkového charakteru, ktoré by dokumentovali realizáciu objektov policajnej a požiarnej stanice a zdravotníckeho zariadenia, na ktoré bola v roku 2006 poskytnutá určitá dotačná čiastka z Ministerstva hospodárstva SR.

1.2 Finančné vzťahy mesta a obchodnej spoločnosti, finančný prínos mestu z hospodárenia obchodnej spoločnosti

Mesto v priebehu roka 2006 viackrát poskytlo účelovú nenávratnú dotáciu dotáciu OS, súvisiacu s výstavbou závodu vybudovaného investorom v aglomeráte Žiliny, v celkovej finančnej čiastke 191 685 tis. Sk. Finančné prostriedky mesto získalo na základe dotačnej zmluvy s Ministerstvom hospodárstva SR zo dňa 23.02.2006 o poskytnutí finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na financovanie regionálneho rozvoja pre rok 2006.

Okrem vyššie uvedených finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu mesto v roku 2006 neposkytlo OS iné finančné prostriedky (netýkalo sa to navyšovania základného imania).

Kontrolou zmluvného dokumentu bolo zistené, že tento vo svojom obsahu neuvádzal, že finančné prostriedky štátneho rozpočtu SR (dotácia) budú následne presunuté na tretiu osobu – OS, ktorej zakladateľom a 100% vlastníkom bolo mesto. Prítom všetky práva a povinnosti v súvislosti s čerpaním a zúčtovaním dotácie boli v zmluve dané na mesto.

2. Uplatňovanie práv mesta ako vlastníka obchodnej spoločnosti

2.1 Uplatňovanie práv mesta prostredníctvom valného zhromaždenia a dozornej rady obchodnej spoločnosti

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 písm. b) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“): „Valné zhromaždenie spoločníkov je najvyšším orgánom spoločnosti. Do jeho pôsobnosti patrí:... b) schvaľovanie riadnej individuálnej účtovnej závierky a mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky a rozhodnutie o rozdelení zisku alebo úhrade strát,...”

Podľa ustanovenia § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka: „Termín a program valného zhromaždenia treba oznámiť spoločníkom v lehote určenej spoločenskou zmluvou, inak najmenej 15 dní pred dňom jeho konania. Valné zhromaždenie sa zvoláva písomnou pozvánkou, ak spoločenská zmluva neurčuje inak“.

Podľa ustanovenia Článku XVI. ods. 6 zakladateľskej listiny :

„6) Termín a program valného zhromaždenia treba oznámiť spoločníkom v lehote 10 dní pred dňom jeho konania písomnou pozvánkou“.

V priebehu roku 2006 sa konali dve valné zhromaždenia OS – jedno riadne a jedno mimoriadne. V súvislosti s valným zhromaždením OS boli zistené nasledovné nedostatky:

- OS nemala k dispozícii resp. nepredložila pri kontrole písomné pozvánky ku konaniu valných zhromaždení OS,
- valné zhromaždenie OS k schváleniu riadnej ročnej účtovnej závierky OS za rok 2006 sa neuskutočnilo vôbec.

Nepreukázanie zvolávania valného zhromaždenia bolo v rozpore s ustanovením Článku XVI. ods. 6 zakladateľskej listiny OS, ako aj s ustanovením § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Neuskutočnenie valného zhromaždenia OS k schváleniu účtovnej závierky bolo v rozpore s ustanovením § 125 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka.

2.2 Uplatňovanie práv mesta prostredníctvom hlavného kontrolóra mesta

Hlavný kontrolór Mesta Žilina nevykonal v období roku 2006 kontrolu OS, resp. nepredložil kontrolnej skupine iné písomnosti, ktoré by potvrdzovali kontrolné zhodnotenie stavu v OS v oblasti jej činnosti a hospodárenia.

Na základe týchto skutočností možno konštatovať, že mesto ako zakladateľ a jediný spoločník vlastníaci 100 % podiel v obchodnej spoločnosti ŽILINA REAL, s.r.o., neuplatňoval v dostatočnej miere svoje práva prostredníctvom valného zhromaždenia spoločnosti ani prostredníctvom hlavného kontrolóra mesta.

3. Správa a ochrana majetku

3.1 Úroveň správy a ochrany majetku, ktorý bol mestom do obchodnej spoločnosti vložený alebo bol mestom zverený do jej správy

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov: „Zásady hospodárenia s majetkom obce, ktoré určí obecné zastupiteľstvo, upravujú najmä:...

- b) podmienky odňatia majetku organizáciám, ktoré obec založila alebo zriadila
- c) postup prenechania majetku do užívania.“

Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta predložené mestom pri kontrole neobsahovali všetky náležitosti vymedzené príslušným ustanovením zákona o majetku obcí. Išlo o nasledovné skutočnosti:

- podmienky odňatia majetku organizáciám, ktoré obec založila alebo zriadila
- postup prenechania majetku do užívania.

Tento stav vyplývajúci zo Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta, nebol v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 písm. b) a písm. c) zákona o majetku obcí.

3.2 Zhodnotenie výšky pohľadávok a záväzkov mesta voči obchodnej spoločnosti

Dlhodobé záväzky mesta (celkom za mesto) podľa Súvahy k 31.12.2006 predstavovali finančnú čiastku 2 584 752 tis. Sk. Vysporiadanie týchto pasívnych položiek bolo riešené prostredníctvom dohôd a zmlúv.

Mesto neevidovalo pohľadávky a záväzky v spojitosti s OS.

Okrem toho kontrolou neboli zistené prípady vzniku záväzku voči OS, ktoré by sa uskutočnili transakciou úverového záväzku mesta na OS, resp. keď úver potrebný pre mesto si vzala OS a splácala ho peňažnému ústavu (pričom úver použilo mesto).

Zvyšovanie dlhu mesta v dôsledku činnosti OS kontrolou nebolo preukázané.

Záverečná časť správy

Kontrola ukázala, že v oblasti vzťahov mesta a OS, pri uplatňovaní práv mesta ako vlastníka OS a pri úrovni správy a ochrany majetku OS boli zistené viaceré nedostatky:

- nepreukázateľnosť zvolávania valného zhromaždenia OS,
- neuskutočnenie valného zhromaždenia k účtovnej závierke za rok 2006,
- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta neobsahovali všetky náležitosti požadované zákonom vo vzťahu mesta ako zakladateľa k OS,
- mesto nemalo k dispozícii dokumenty týkajúce sa jeho záväzkov v súvislosti s výstavbou policajnej a požiarnej stanice a zdravotníckeho zariadenia,
- mesto ako vlastník OS v dostatočnej miere neuplatňovalo svoje práva prostredníctvom valného zhromaždenia ani hlavného kontrolóra,
- zmluva s Ministerstvom hospodárstva SR o poskytnutí finančných prostriedkov zo ŠR neobsahovala možnosť ich presunu na OS a ich následného použitia OS (v súvislosti s možnosťou odpočtu DPH).

Protokol o výsledku kontroly bol prerokovaný so štatutárnym zástupcom dňa 21.04.2008.

Na základe výsledkov kontroly boli prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojich kompetencií kontrolovať.